

Studieordningen i sin helhed

Fællesfag

1. Praktik

1.1. Fagets identitet

Faget praktik har en grundlæggende betydning for uddannelsens professionsrettede karakter, og faget har dermed den sammenbindende funktion for undervisningen i uddannelsens fag og den studerendes arbejde på praktikskolen.

Faget praktik er karakteriseret ved to centrale kompetencer. Dels praktisk/pædagogisk kompetence, der retter sig mod lærerens arbejde med børn og unge, dels analytisk kompetence, der retter sig mod at undersøge egen og andres praksis med henblik på en fortsat udvikling.

Faget har derfor fokus på forholdet mellem praktiske og teoretiske erfaringsdannelse som forudsætning for den studerendes egen almene lærerfaglige læring og udvikling.

1.2. Mål

Målet er, at den studerende opnår kompetence til at

- a) planlægge, gennemføre og begrunde undervisning, herunder træffe beslutning om formålstjenlige undervisnings-, arbejds- og organisationsformer med inddragelse af it,
- b) beskrive elevforudsætninger for såvel enkelte elever som for grupper af elever,
- c) lede og udvikle klassens faglige og sociale fællesskab i et demokratisk perspektiv,
- d) planlægge i langsigtede og kortsigtede perspektiver, herunder planlægge i vekselvirkning mellem

- enkeltfaglige forløb og forløb i tværgående emner og problemstillinger i samarbejde med kolleger og elever,
- e) evaluere elevernes læring med anvendelse af formålstjenlige evalueringsmetoder,
- f) samarbejde med elever, forældre, kolleger og andre ressourcepersoner,
- g) observere, beskrive og dokumentere undervisning og andre processer i skolen og
- h) analysere undervisning og læring med henblik på udvikling af egen undervisning og skolens virksomhed som helhed med inddragelse af professions-, udviklings- og forskningsforankret viden.

Målet for det samlede praktikforløb på hver årgang er, at den studerende opnår kompetence til at anvende de centrale kundskabs- og færdighedsområder, der er beskrevet for hvert studieår.

1.3. Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Praktikkens indhold er områder, der vedrører lærerens opgave og ansvar, planlægning, gennemførelse, evaluering og udvikling af undervisning, elevs sociale udvikling og samarbejde med forskellige parter. Områderne danner grundlag for samspillet med uddannelsens øvrige fag, både i forbindelse med forberedelse, gennemførelse og efterbehandling af praktikken. Områderne angiver det indholdsmæssige grundlag for et professionsbaseret samvirke mellem uddannelsens teori og praksis.

1.4. Første studieår

Lærerens opgave og ansvar

Indholdet er arbejdet med relationen lærer-elev, lærer-klasse og lærerens kommunikation og formidling samt læreropgavens etik og klasseledelse.

Elevforudsætninger

Elevs forskellige faglige, kulturelle og sociale forudsætninger.

Ledelse og udvikling af klassens sociale liv og læringsmiljø

Ledelse af undervisning og udvikling af klassens sociale liv.

Planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning

Arbejdet med korte undervisningssekvenser inden for en ramme sat af praktiklæreren og anvendelse af forskellige organisationsformer i undervisningen.

Evaluering af elevernes læring

Kendskab til anvendte evalueringsformer på praktikskolen.

Samarbejde med elever, forældre, kolleger og andre ressourcepersoner

Kendskab til og arbejde med skolens normer og retningslinjer for forældresamarbejde og kortere skriftlig kommunikation med forældre. Lærersamarbejdet om klassen.

Beskrivelse, analyse, vurdering

Observation, analyse og vurdering af praksissituationer og elevadfærd.

1.5. Andet studieår

Lærerens opgave og ansvar

Lærerens feedback til elever, lærerens rammesætning af undervisning og af elevs læring samt lærerens opmærksomhed på den enkelte elevs trivsel og udvikling.

Elevforudsætninger

Elevs forskellige forudsætninger som grundlag for planlægning af undervisning.

Ledelse og udvikling af klassens sociale liv og læringsmiljø

Ledelse af undervisning og udvikling af klassens sociale liv. Lærerens forskellige måder at forholde sig på, der kan styrke klassens sociale liv og læringsmiljø.

Planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning

Arbejdet med undervisningsforløb i samarbejde med praktiklæreren med variation i pædagogiske og faglige metoder, udarbejdelse af undervisningsplaner i overensstemmelse med skolens og skolefagenes bestemmelser og regelsæt.

Evaluering af elevernes læring

Inddragelse af forskellige evalueringsredskaber, herunder test.

Samarbejde med elever, forældre, kolleger og andre ressourcepersoner

Deltagelse i planlægning af forældresamarbejde, skriftlig information af forældre om undervisningsplan samt skolens organisering af samarbejde i forskellige fora, herunder forskellige former for samarbejde mellem undervisere.

Beskrivelse, analyse, vurdering

Observation, analyse og vurdering af praksisforløb og elevs læring.

1.6. Tredje studieår

Lærerens opgave og ansvar

Læreren som deltager i kollegialt samarbejde og som deltager i skolens samlede udvikling. Lærerens samarbejde med psykologiske og specialpædagogiske ressourcepersoner.

Elevforudsætninger

Lærerens indsats i forhold til elever med særlige vanskeligheder, herunder skrive- og læsevanskeligheder.

Ledelse og udvikling af klassens sociale liv og læringsmiljø

Lærerens arbejde med støtte og udvikling af klassens sociale liv og læringsmiljø, herunder konfliktløsning.

Planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning

Selvstændigt arbejde med længerevarende, differentierede undervisningsforløb i samarbejde med klassens øvrige lærere, inddragelse af de studerendes selvvalgte undervisningsmaterialer og elevernes medvirken i planlægning af undervisning.

Evaluering af elevernes læring

Lærerens arbejde med individuelle elevplaner.

Samarbejde med elever, forældre, kolleger og andre ressourcepersoner

Deltagelse i forældremøde og elevsamtaler, samarbejde med eleverne, samarbejde med klassens øvrige lærere samt samarbejde med forskellige ressourcepersoner, der fungerer i tilknytning til en skole.

Beskrivelse, analyse, vurdering

Observering, analyse og vurdering af praksis med begrundet valg af undersøgelsesmetode.

1.7. Fjerde studieår

Lærerens opgave og ansvar

Lærerens arbejde med årsplaner i samspil med alle klassens fag og læreren som iværksætter af pædagogiske handlinger og udviklingsarbejder.

Elevforudsætninger

Intervention og opfølgning i forhold til elever med læringsvanskeligheder.

Ledelse af undervisning og udvikling af klassens sociale liv og læringsmiljø

Den studerendes selvstændige arbejde med klassens sociale liv, herunder intervention og relationsstøtte.

Planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning

Den studerendes selvstændige ansvar og arbejde med forløbsplaner og årsplaner samt det selvstændige ansvar for længerevarende undervisningsforløb.

Evaluering af elevernes læring

Differentieret og formålsrettet anvendelse af evaluering på alle niveauer, herunder samspillet mellem formative og summative evalueringsformer.

Samarbejde med elever, forældre, kolleger og andre ressourcepersoner

Den studerendes selvstændige ansvar for dele af forældremøder og deltagelse i skole-hjem samtaler. Den studerendes deltagelse i samarbejde med interne og eksterne samarbejdsparter om skoleudvikling.

Beskrivelse, analyse, vurdering

Observation, analyse og vurdering af egen praksis med henblik på handling og udvikling.

1.8. Samspil mellem praktik og læreruddannelsens øvrige fag

Den studerendes arbejde med mål, dokumentation og evaluering af egen læring og lærerfaglige udvikling i praktikken er et fællesområde for praktikken og læreruddannelsens øvrige fag.

Forudsætninger for observation, analyse og dokumentation af lærervirksomhed, herunder undersøgelse af undervisning, samarbejde og kommunikation i skolen udvikles i samarbejde mellem praktikken og uddannelsens øvrige fag gennem alle studieår.

Med udgangspunkt i praktik arbejder den studerende med elevers skrive- og læsekompetence i forhold til faglige tekster.

Praktikken på 4. årgang kan i særlig grad bidrage til den studerendes arbejde med professionsbachelorprojektet.

1.9. Praktikkens indhold på Holbæk Seminarium

1.9.1. Praktikkens rolle og funktion

Praktikkens kvalitet, kontinuitet og progression understøttes via:

- Tilknytning til samme praktikskole de to første studieår.
- Tilknytning til praktikskolen gennem størstedelen af skoleåret.
- En variabel og fleksibel praktikorganisering, der inden for rammerne af de enkelte studieårs centrale kundskabs- og færdighedsområder, vil sikre en god sammenhæng med både praktikskolens og seminariets årsplaner og øvrige virksomhed.

1.9.2. Progression og samspil mellem linjefag, pædagogiske fag og praktik

Læreruddannelsens progression er forankret i praktikfagets indholdsområder:

- Lærerens opgave og ansvar
- Elevforudsætninger
- Udvikling af klassens sociale liv og læringsmiljø
- Planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning
- Evaluering af elevernes læring
- Samarbejde med elever, forældre, kolleger og andre ressourcpersoner
- Beskrivelse, analyse og vurdering af undervisning

Uddannelsens sammenhæng og progression sikres ved, at de studerende beskæftiger sig med de samme temaer hvert år, men i en stigende kompleksitet med henblik på

- stadig større bevidsthed om centrale temaer, og

- stadig mere kvalificeret handlekompetence i relation til konkrete læreropgaver.

Progression skal derfor forstås som progression i

- *behandlingen af* de temaer og sammenhænge, den studerende beskæftiger sig med/indgår i
- de *typer af* temaer og sammenhænge, den studerende beskæftiger sig med/indgår i og
- den studerendes stadigt fremadskridende *udvikling af kompetence* til at forstå og handle stadig mere kvalificeret i forhold til kompleksiteten i lærerens opgaver.

Progressionen i den lærerstuderendes tilegnelse af lærerkompetencer findes tillige i arbejdet frem mod professionsbachelorprojektet. Der arbejdes hvert studieår med en tværfaglig professionsopgave, hvor der fokuseres på samarbejde mellem linjefag og pædagogiske fag i forbindelse med årets praktik. Opgaverne er grundlag for det afsluttende arbejde med professionsbachelorprojektet.

Pejlemærkerne for denne udvikling kan hen over uddannelsens 4 år beskrives således i oversigtsform:

1. år: Nysgerrig deltager
2. år: Aktiv medspiller
3. år: Selvstændig initiativtager
4. år: Professionel udøver og rammesætter

Hver overskrift dækker over et antal kompetencer, der beskrevet i kompetencemål (bedømmelseskriterier) udtrykker den studerendes måder at forstå og handle på i forhold til læreropgaver hvad angår interesse, initiativ, samarbejde, ansvar, selvstændighed mv.

1.9.3. Praktikkens omfang, organisering og tilrettelæggelse

Praktikken omfatter praktiktimer, praktikvejledningstimer og praktikundervisningstimer i følgende omfang:

Praktiktimer, forstået som undervisningslektioner af 45 min, hvor den studerende deltager i undervisning af elever på de forskellige praktiksteder: 297 timer

Det tilstræbes, at den studerende får mulighed for at gennemføre praktik i sine praktikbærende fag og at man i praktikken får besøg af sine linjefaglærere.

Praktikvejledningstimer, forstået som antallet af enheder på 45 min, hvori underviseren eller praktikvejlederen er til rådighed for den studerende: 19 timer

Praktikundervisningstimer forstået som antallet af enheder på 45 min, hvortil der er knyttet en underviser eller praktiklærer, og hvor den studerende undervises: 8 timer

Praktikken gennemføres således:

	Antal uger	ECTS	Praktiksted
1. årgang	2 + 3 uger	7,5	Seminariets primære praktikskoler
2. årgang	5 uger	7,5	Seminariets primære praktikskoler
3. årgang	4 + 3 uger	10,5	Folkeskole, Fri grundskole Efterskole, Udlandet Andre skoleformer Specialundervisning
4. årgang	7 uger	10,5	Skoleperiode: Folkeskole Fri grundskole Efterskole

Når praktikperioderne deles i to perioder gælder de beskrevne mål og indhold for årgangens praktikmodul for begge perioder.

Studerende, som har linjefaget specialpædagogik, skal ud i specialundervisning det år, hvor de har linjefaget.

1.9.4. Mødepligt

Som led i deltagelsespligten har den studerende mødepligt til alle uddannelsesaktiviteter, der vedrører faget praktik. Mødepligt omfatter:

- Praktikforberedelsesdage
- Praktikperioderne – deltagelse i alle typer læreropgaver
- Den praktikfaglige vejledning, praktikundervisning, mm.
- Opfyldelse af dokumentationskrav

Opfyldelse af mødepligten er en betingelse for at kunne få bedømt praktikken.

1.9.5. Dokumentation

Praktikjournal

Til hver af praktikperioderne i uddannelsen er der knyttet en praktikjournal. Journalen er grundlag og udgangspunkt for praktiklæreres og seminarielæreres vejledning af den studerende og for trepartssamarbejdet mellem studerende, praktiklærere og seminarielærere. Praktikjournalen danner ligeledes grundlag for årgangens professionsopgave.

Professionsopgave

Med udgangspunkt i praktikken og i tilknytning til den studerendes liniefag og årgangens øvrige fag udarbejder den enkelte studerende efter praktikperiodens afslutning en opgave, som indeholder en beskrivelse af centrale praktikerfaringer i forhold til det valgte fokus. En analyse af den/de formulerede problemstillinger med

inddragelse af relevant teori, begrundede vurderinger samt fremadrettede handlingsforslag.

Professionsopgavens indhold og form er nærmere defineret i studieordningens og studiehåndbogens bestemmelser for de enkelte fag. Der henvises endvidere til de generelle bestemmelser.

1.9.6. Bedømmelse

Den studerendes præstation i praktik skal løbende for hvert studieår bedømmes med *Bestået* eller *Ikke-bestået*. Den studerende skal senest inden udgangen af 4. semester efter studiestart have opnået bedømmelsen *Bestået* for den del af praktikken, som seminariet har tilrettelagt på 1. studieår. Hver bedømmelse af praktikken foretages af seminariet.

Til brug for bedømmelse af den studerendes forberedelse, gennemførelse og efterbehandling af praktik skal seminariet modtage en skriftlig, begrundet indstilling

- fra praktikstedet om, hvorvidt praktikstedet vurderer, at den studerende ud fra sit faglige og pædagogiske niveau er egnet til at undervise elever
- fra en eller flere undervisere, der har deltaget i forberedelse og efterbehandling af den studerendes praktik, om den studerendes præstation bør bedømmes *Bestået*. Grundlaget herfor er den studerendes for- og efterbehandling af praktikken på seminariet, den studerendes praktikjournal samt evt. treparts-samtaler ved underviserens besøg i praktikken.

Praktikskolens og underviserens indstilling gives med udgangspunkt i CKF for faget praktik.

Indstillinger med bedømmelsen *Ikke-bestået* skal fremsendes til såvel seminariet som den

studerende, der skal have mulighed for at fremkomme med en skriftlig udtalelse til rektor forud for bedømmelsen.

En studerende, hvis praktik på en årgang er bedømt *Ikke-bestået*, kan én gang gå praktikperioden om på samme eller, hvis den studerende ønsker det, på et andet praktiksted.

Bedømmes en praktikperiode, som den studerende har gået om, fortsat *Ikke-bestået*, kan den studerende ikke fortsætte på uddannelsen.

Hvis ganske særlige grunde taler derfor, kan rektor på baggrund af skriftlig ansøgning give en studerende mere end én mulighed for at gå en praktikperiode om.

1.9.7. Klage

En klage indgives til seminariet. Fristen for at indgive klage er 2 uger fra den dag, hvor klageren har modtaget den afgørelse, man ønsker at klage over. En afgørelse truffet af seminariet kan gennem rektor indbringes for Undervisningsministeriet, når klagen vedrører retlige spørgsmål.

Rektor afgiver en udtalelse, som klageren skal have lejlighed til at kommentere inden for en frist af 1 uge. Rektor sender herefter klagen til Undervisningsministeriet sammen med sin udtalelse og klagerens eventuelle bemærkninger hertil.

1.9.8. Erstatningspraktik

Hvis den studerende på grund af dokumenteret sygdom ikke kan gennemføre væsentlige dele af sin praktik, har den studerende ret til én ny praktikperiode af samme omfang.

1.års praktikken skal være bestået, inden den studerende kan påbegynde 2. års praktikken.

Erstatningspraktik tilbydes efter aftale med praktikledelsen.